

بررسی اثرات جمعیت شناور بر کیفیت خدمات شهری مورد مطالعه: مراکز آموزش عالی منطقه ۶ شهر تهران

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۵/۲۲

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۶/۲۸

کد مقاله: ۵۷۳۹۴

رامین حاجی امیری^۱، علیرضا پورشیخیان^۲، کاظم خزایی^۳

چکیده

جمعیت مبانی اساسی هر نوع برنامه ریزی است و برنامه ریزی خدمات شهری نیز از این قاعده مستثنی نیست. جمعیت در محیط جغرافیایی دارای کیفیت و ساختارهای مختلفی است و تمام جمعیت‌ها ویژگی‌های یکسانی ندارند؛ بنابراین لحاظ کردن ویژگی‌های متفاوت جمعیتی در برنامه ریزی‌ها می‌تواند راهگشای بسیاری از مشکلات باشد. خدمات شهری به عنوان یکی از مهمترین مسائل شهری دارای ابعاد مختلفی در برنامه ریزی است. که بحث توزیع و تخصیص آن به شهروندان همواره منشأ تحولات گوناگونی در شهرها بوده است. از جمله مسائلی که در برنامه ریزی خدمات شهری بخصوص در برنامه ریزی شهرهای ایران مغفول مانده است بحث جمعیت‌های شناور است که جایگاه قابل توجهی در برنامه ریزی‌ها ندارند. کلانشهر تهران به عنوان بزرگترین و مهاجرپذیرترین شهر ایران دارای بیشترین جمعیت‌های شناور است. در قلب کلانشهر تهران منطقه ۶ که میزبان بیشترین و متنوع‌ترین خدمات شهری بخصوص از نوع فرامنطقه‌ای (دانشگاه تهران، بیمارستان امام خمینی، پارک لاله و...) است، شاهد بی توجهی به جمعیت شناور در برنامه ریزی‌ها هستیم. در این پژوهش سعی شده است نقش جمعیت‌های شناور در برنامه ریزی خدمات شهری در محدوده مورد مطالعه تبیین شود. به منظور عملیاتی شدن تحقیق مراکز آموزش عالی به عنوان نمونه مورد مطالعاتی انتخاب و نقشی که این نوع کاربری‌ها در جذب جمعیت شناور و متعاقباً ضرورت توجه به جمعیت شناور در برنامه ریزی خدمات شهری تحلیل و تبیین شده است. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد که منطقه ۶ میزبان جمعیت بسیار بالایی از جمعیت شناور است که هر چند در منطقه حضور دارند و از خدمات استفاده می‌کنند اما عملاً جایگاه خاصی در برنامه ریزی خدمات شهری ندارند.

واژگان کلیدی: برنامه ریزی شهری، جمعیت شناور، خدمات شهری، منطقه ۶ شهر تهران

۱- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد آستارا، Rh.amiri@iau-astara.ac.ir

۲- استادیار گروه جغرافیای طبیعی و عضو هیئت علمی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد آستارا

۳- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه پیام نور تهران